

Izhaja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik koncesije lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol leta L 18.— in celo leto L 36.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Mirovna konferenca.

Odgovor četvorice na nemške note.

PARIZ, 12. Glavni vladni so se sestali danes predpoldne in so se razgovarjali glede odgovora, ki ga bo dali na nemške note.

Nemčija in ekonomsko-financijski pogoji.

CURIH 12. »Frankfurter Zeitung« piše v članku o mirovni ekonomsko-financijskih pogojih, da znašajo skupne zahteve do 100 milijard, od katerih se mora 20 milijard plačati do 1. majnika 1921.; nato pa 40 milijard, z 2% med 1. 1921. in 1926., a potem pa z 5% obrestim in 1% amortizacijo. Drugih 40 milijard obveznic mora Nemčija izdati po 5%, čim se ententna komisija za popravne preprave, da Nemčija lahko plača obresti in amortizacijo. List je mnenja, da so te zahteve pretirane in neutemeljene. Podpis teh pogojev pomenja ekonomski samomor za sedanji nemški rod in obdobje sinov in vnukov v suženjstvo, v dolgevo proti tujcu. Ta mirovna lista ubija v Nemcih voljo za delo, iz katerega ententa edino lahko črpa upa na odškodnino in pravični meri. Ententa hoče za svoje zahteve največje hipoteko, absolutno prednost na vsem imetju in vseh dohodkih. Podobni pogoji se ne podpisujejo, ker se ne morejo izvršiti. To, kar se od Nemčije zahteva, se ne more izpolniti. Suženstvo ne obstoji več. Nemčiji se lahko odvzamejo tudi zadnje premoženje, toda ni jo mogoče prisiliti na delo, a samo z delom se lahko ententa izplača. Podobne listine se še ni videlo.

Kaj se zgodi, če Nemčija ne podpiše.

LONDON 12. Poročilo Reuterjeve agencije pravi, da so že pripravljena vsa vojska sredstva, da bi, v neverjetnem slučaju, da Nemčija odkloni podpis, zavezniške čete napredovale, kakor bi bile v slučaju, da se premirje ni sprejelo.

Nemški kancelar protestira proti mirovnim pogojem.

BASEL, 12. Poročajo iz Berolina: Danes popoldne se je v Berolinu sešla narodna skupščina v veliki vsehniški avli. Dvorana je bila polna. Predsednik Fehrenbach je odprl sejo ob 11.30 pop. Prof. dr. Kahl je pozdravil v imenu berlinskega vsehniškega klana narodne skupščine, a nato je prevzel besedo predsednik ministrskega sveta, Scheidemann, ter je rekel: »Nemška narodna skupščina se je sestala danes, ob tem preobratu eksistence našega naroda, da zavzame sporazumno z državno vlado stališče proti temu, kar naši nasprotniki ki imenujejo mirovne pogoje. Vidim tukaj združene vse zastopnike nemških narodov in dežel, ter sem prepričan, da sem v najtesnejši zvezi z ljudmi v tem svetem času, v katerem obstoji za nas samo ena dolžnost: moramo biti in ostati združeni. Iz iste smo krivi in mesa, in tisti, ki nas hoče ločevati, poriva zločinski nož v živo telo nemškega naroda. Nimamo nacionalističnih fantazmov, in naše zahteve se ne bodo morda smatrala za želje za gospodstvom. Danes se moramo boriti za pravico obstoja našega naroda, tistega naroda, ki čuti pritisk prstov, ki ga hočejo zadušiti. Dovolite da govorim brez ozira na vse politične pomisleke. Predmet našega razpravljanja je ta veličanska knjiga, v kateri zahtevajo polne in zločinske roke na stotine obvez, da se trajno zveže življenje našega naroda, kakor se ni zvežal še nikoli noben narod. Ta knjiga ne sme postati zakonik bodočnosti. Zopet je enkrat postal svet žrtva lažljive. Katero ime se je v tisočih strelskih jarkih, v družinah, kjer se nabalo silote in osebe vsake starosti, polne žalosti, katero ime je še večkrat imenovalo od imena Wilsonovega? — Tisti, v katerem je svet videl in čakal pomirjevalca, razkriva danes proti nam mirza in sovražna čustva. Naši nasprotniki so se naučili mnogo, kar se tiče razvedanja in uničbe. Če se ti pogoji sprejmejo, ne bo več smela Nemčija smatrati za svoje ničesar, kar se nahaja izven določenih meja in v inozemstvu; obstanek Nemčije bo dokončan. Ne bomo mogli imeti zvez niti z inozemstvom. Svet četvorice torej določa, da se smatrajo dogovori, zaključeni s sovražnikom, za razveljavljene in za nezaključene, izvzemši tiste, katerih izvršitev zahtevajo zavezane in priključene vlade v prid svojemu nacionalnim interesom. Prvo načelo bi moralo biti, da se zagotovi enako in pravično sodelovanje v splošno korist. Kaj se je pa zgodilo s tem načelom? Nimamo več ladij, ker je naša trgovska mornarica v rokah entente; nimamo več premoaga; nimamo več kolonij; ne uživamo več juridične vzajemnosti; nimamo več nobene pravice, da sodelujemo pri ukrepih glede določitve cen blaga, katero moramo izročiti kakor tribut t. j. premoaga, farmacevtskih potrebščin itd. Vprašam vas: Kateri potesni človek more sprejeti takšne pogoje? Hočemo delati, da izvršimo vse popravne, toda ne smemo nam se vzeti vsi viri, katere smo imeli v inozemstvu, viri našega blagostanja. Izgubljamo alžalske kalijeve soli, lorenški in saarski premog, cena poznanska in zapadno-

pruska živila; vse to se mora, po pogodbenih določilih, nahajati izven naših meja. Naši nasprotniki naj nas pozneje iztiskavajo po svoji volji. Oni hočejo, da se vsi naši viri izkoriščajo za popravno škodo; ničesa ne sme ostati za naš narod, za naše vojne žrtve, za naše vdove. Predložili smo protipredloge in jih bomo še. Smatramo, da je naša glavna naloga da dosežemo da se razpravlja.

Dve not grota Brockdorffa.

PARIZ, 12. »Petit Journal« poroča, da grof Brockdorff zahteva v svojih dveh zadnjih notah, naj se vojni ujetniki nemudoma povrne domov, ter apelira na velikodušnost zaveznikov, da bodo vojni ujetniki v trenutku svojega odhoda preskrbljeni z obleko, pred vsem pa z obuvanjem, ki bi si ga ne mogli nabaviti v Nemčiji. Druga nota se tiče razmer dela ter stavlja nekak protinacrt, navdihnen od uspehov neke mednarodne konference, ki se je vršila v Angliji tekom vojne.

Odhod Brockdorffa-Rantzau v Berolin.

PARIZ, 12. Glasom neke informacije »Petit Journal« je grof Brockdorff-Rantzau, ki je imel sinovi odgovoriti v Berolin, odločil svoj odhod. Posebni vlak, ki ga odvaja v Nemčijo, je pripravljen na postaji Giarghes.

Zastopniki nemških delavskih sindikatov pozvani v Versailles.

BERN, 12. Iz Berolina poročajo: Listi poročajo, da je nemška delegacija zastopnikov nemških delavskih sindikatov pozvana v Versailles. Včeraj so se vršili v Berolinu protestni shodi proti nasilnemu miru.

Delegacija Nemške Avstrije odpotovala v Saint-Germain.

CURIH, 12. Z Dunaja javljajo današnje dne: Avstrijska delegacija za mirovno konferenco odpotuje nočjo in dospe v sredo v Saint Germain.

Klic nemških socialistov mednarodnemu proletariatu.

CURIH 12. »Vorwärts« iznaša apel na vse socialiste sveta, v katerem roti, naj bo proletarijat vseh dežel solidarno proti nasilnem tihu v Versaillesu. »Prišel je čas, da združimo vse svoje sile, da preprečimo kapitalistično nasilje na svobodi, miru in napredku. Nemška republika je rojena v upu na končni preporod nemškega naroda v mednarodnega socializma, ki je globoko ukoreninen v njegovem srcu. Proletariji, pomagajte nam! Naš pogin je tudi vaš pogin. Kdaj bo socialistična internacionalna mogla tako vzdigniti svoj glas, da prisili mogočnejše zmagovalne dežela, da nas poslušajo ali milom ali pa silom?»

Meje med Italijo in Nemško Avstrijo.

PARIZ, 12. Komisija petorice ni določila, kakor se je trdilo, meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo in je morala to vprašanje prepustiti komisiji za jugoslovanske zadeve, pod predsedstvom Tardieuja, ki je začela proučevati obris Maribor-Celovec.

Zbor petorice je pač začel razpravljanje o mejah med Italijo in Nemško Avstrijo. Zdi se, da gre italijanska meja ob orografski črti južno trževske planjave. Za celovški kraj se bo določil plebiscit. Cela proga Trst-Beljak pripade Italiji(?)

Ameriška posojila Angliji in Franciji.

PARIZ, 12. »Journal de Debats« piše, da so Združene države odločile, da se vmešajo, vsled finančnega položaja Francije in Anglije, ki se tudi nahaja v takem položaju, da polovica dohodkov spada na davke, medtem ko so dolgov Ameriki zrastle na petnajst milijard. Takoj po podpisu miru izdajo Združene države predum ali francoski ali angleški vladi.

Kitajska delegacija apelira na ameriški senat.

PARIZ, 12. Kitajska delegacija je na včerajšnji seji, pri kateri je bil tudi kitajski minister v Parizu, sklenila, da pošlje amerškemu senatu apel, naj prepreči spremembo pogodbe glede odstopitve Santungja Japanu.

Glede Reke ni še nič odločeno!

PARIZ, 12. »Temps« piše: Da-si se je govorilo v teh zadnjih dneh, da se vprašanje Reke odkaže podrobnejemu odboru, kakršen je pred nekoliko tedni izdelal pravila za Saarsko kotlino, se doždeva nam, da je tak namen začasno opuščen.

Izvrševalna komisija mednarodno socialistično konference sklicana v Pariz.

PARIZ, 12. Izvrševalno mirovno komisijo, ki jo je imenovala mednarodna socialistična konferenca, sta predsednik Branting in tajnik Huysmans nujno sklicala v Pariz, da določi vedenje internacionalne napram mirovni pogodbi. Podpredsednik Henderson, tajnik Huysmans in Ramsay MacDonald so dospeli včeraj v Pariz in so imeli prvi sestanek z Robertom Thomasom in Ivanom Lon-

»Drama na Mohovaji... Strela na anarhista...«

Sevirjov si je kupil časopis in sedsi na klop v Jekaterinskem izprehajališču je čital med vpijem igrajočih otrok sledeče:

»Skrozi okno ubegli anarhist, katerega potni list se glasi na ime kmeta Jegerova Sevirjova, je identičen, kakor je dognalo redarstvo, z vseučilišnim dijakom Jurjem Leonidom Nikolajevičem Tokarjevom, ki ga oblasti že dolgo zasledujejo. Bil je na smrt obsojen, toda na poti v zapor je ubežal svojemu stražniku, in sedaj ga išče oblast, ki je ukrenila že vse pomilostno, da ga primejo.«

Sevirjovo obličje je ostalo popolnoma mirno. Samo na onem mestu, kjer je poročilo popisovalo na pretiran način in z mnogimi ključji, kako so našli Aladjev truplo, takrat se je v njegovih očeh zablišalo nekaj, kar bi lahko imenovali moreče kesanje in blazno sovražstvo obenem.

Cez nekaj časa je vstal, pogledal popolnoma ravnodušno gručo igrajočih otrok in odšel počasi iz sprehajališča.

Nahajal se je v nekem posebnem duševnem stanju. Z nepremagljivo silo ga je vlekel »tja«. Niti za trenutek ni dvomil, da ga bodo dvorniki spoznali ni zaprl. Sredi ravnodušnega mimo njega hitečih ljudi je že čutil pritisk nevidnih rok, ki ga potasi, toda neprestano obkrožujejo

zuetom, predstavitelja francoske socialistične stranke. Komisija nameruje sestati se danes in ostati v Parizu v permanenti do podpisa pogodbe

Gospodarski odnosi med Italijo in državami bivše monarhije.

PARIZ, 12. Italijanski minister Crespi je izjavil glede italijanskih zahtev, ki bi jih morala konferenca sprejeti: Italija želi ostati v dobrih odnosih in Češko-Slovaško. Te države morejo računati na iskreno in priščno prijateljstvo Italije. Češko-Slovaško dobi v Trstu vse olajšave, da se njenemu blagu zagotovi dohod od Jadrana. Kar se tiče nove Ogrske, sem gotov, da bo radi potrebnih gospodarskih zvez živila v dobrem soglasju z nami. Pripravljeni smo dati le vse olajšave glede zvez z Reko. Na vprašanje, ali bodo vojne troške in one vzpostavte, ki je bo plačati Italiji, morali plačati vsi narodi, ki so sestavljali bivšo avstro-ogrsko monarhijo, ali samo tisti, ki so danes smatrali kot sovražniki, to je: Avstrijo in Madjari, je Crespi izjavil, da bo to vprašanje skoro predmetom razprav konference. Italija sodi, da te troške morajo plačati skupno vsi narodi, ki so bili odvisni od avstrijske in ogrske vlade v l. 1914.

Francoski socialisti proti mirovni pogodbi.

PARIZ, 12. Upravna komisija francoske socialistične stranke je sklenila, da proučevanje preliminarjev izroči posebni komisiji, ki jo bodo sestavljali: Albert Thomas, generalni tajnik stranke Grenier, Longuet, Pavel Louis, Loriot, Mistran, Poisson, Rappaport, Renaudel, Sembat, Severach. Sklenila je tudi, zahtevati od socialistične parlamentarne skupine, naj določi gotovo število sodrugov, ki bi se združili z delegacijo, da se sestavi edinstvena komisija z nalogo, da prouči podrobnosti pogodbe in da določi pogoje za naglo akcijo stranke v tem pogledu. Marcel Cachin poljskuje, da se hoče sestaviti besedilo pogodbe proti očiščnemu besedilu. Omenja nedavnega nasveta Kautskega, naj Nemčija podpiše, da se prepreči nevarnost obnove sovražnosti. Ko Nemčija podpiše, bo mogoče ne proletarijat zahtevati od proletarijata Francije in Anglije, naj delujeta za to, da se revidirajo klavzule, ki imajo v sebi kalni novih konfliktov. Ali treba tudi, da se Nemčija iznebi vsega, kar se ohranja od starega režima: ljudi in institucij. Cachin ne navede odkrito nemških sodrugov, naj slede nasvetu Kautskega, ali hvala ta nasvet kot moder ter predlaga posredovanje francoskih socialistov.

Popravek 7. čl. v drugem delu mirovne pogodbe

7. čl. v drugem delu mirovne pogodbe (Poljske meje) ni pravilen, ker včerajšnji italijanski listi prinašajo posnetek iz francoskih listov, ki je tale: Drugi del 6. čl. Meje s Českoslovaško: meja iz l. 1914. s Češko in Slezijo do štrline vzhodno od Neustadta. — 7. čl. S Poljsko: O zgoraj imenovane točke (vzhodno od Neustadta) vzhodno od Falkenberg, meja med zgornjo in srednjo Slezijo, zapadno od Poznania, tok reke Barta, meja med okraji Glogon in Guhrum, meja med Lisso in Franstadtom itd. — Torej se loči celo opelsko okrožje, s 13.230 km² in 2.100.000 prebivalca, od Nemčije ter se priklapi Poljski. Tudi po nemških statistikah prebiva na tem ozemlju več 75% Poljakov. Priklapitev tega ozemlja Poljski je zelo važna, ker je zgornja Slezija dosedaj prinašala 60% železa nemški industriji.

IZ SPANŠKE.

Nemške internirane ladje.

MADRID, 12. Da preprečijo morebitno čine sabotaže, so pomorske oblasti, prevzele v svoje varstvo nemške ladje, internirane v španskih pristaniščih. Ladje so: »Düsseldorff«, »Parsases«, »Guphemias«, »Luise«, »Ammlarpe« in »Walhall«. Te so že francoske ladje opremlje z medzavezniki zastoju.

IZ PORTUGALSKE.

LIZBONA, 12. Splošne politične volitve so se izvršile mirno. Mnogo se jih je vzdržalo glasovanja. Ministrstvo dobi veliko večino.

IZ NEMČIJE.

Sedemdnevno narodno žalovanje.

CURIH 12. »Frankfurter Zeitung« piše, da je vlada odredila, vsled potrtosti radi mirovnih pogojev, narodno žalovanje od 11. do 17. t. m. Prepovedane so veselice, gledališča in kinematografi morejo prinašati resne predstave.

Ogorčenost Sasse.

BASEL, 12. Poročajo iz Draždanov: Saska vlada je poslala Ebertu brzojav, v katerem mu zagotavlja svoje popolno strinjanje z apelom, naslovljenim na nemški narod. Brzojav pravi, da je tudi prebivalstvo svobodne Sasse polno ogorčenosti in tuge radi neprenosljivosti in nelzljivih pogojev, katere hoče sovražnik naložiti Nemčiji. Takšen mir bi ne bil mir sprave, temveč mir po-

smrtosnim kolobarjem. Istotako si je bil gotov, da ne more zapustiti mesta, kakor da se ne more skrivati po ulicah; poleg tega pa je že čutil glad in zeblo ga je, kakor psa brez gospodarja.

Ravno ta primera s preganjanjem psom je povzročila, da se je porogljivo in nesramno zamejalo.

»Saj je vseeno,« si je dejal in strmel navidezno mirno predse. Potem se je na poti z visoko dvignjeno glavo in počasnimi koraki v smer proti onem kraju, kamor ga je vlekle nepoznana želja, sestavljena iz jeze, obupa in pomilovanja.

Ze oddaleč je zagledal črno, razburjeno množico ljudstva pred dobro poznano hišo in iz gruč radovednežev sta štrleli temni postavi dveh redarjev na konjih. Pomešal se je v množico, ki je oblegala od obeh strani hišna vrata in celo nasprotni trotoar, da bi slišal, kaj se ljudje menijo.

Največ jih je stalo molče hoteti ujeti razgled na dvorišču, kjer so stale druga poleg druge črne postave redarjev in okrajnih komisarjev v svojih sivih suknjah. Pred vrati je stal voz družbe Rdečega križa in ta rdeči simbol bolezni je izdal tudi brez besed, da se je odigrala tukaj pretresljiva drama.

(Dolge.)

litnega nasilja in gospodarske zadušitve, ki bi v bodočnosti vrgla Evropo v razpor in mržnjo.

Tisoč ljudi ustreljenih v Monakovem.

CURIH, 12. »Telegraphen Union« poroča iz Monakovega, da je bilo v Monakovem čez tisoč ljudi ustreljenih vsled proglasitve vojne zakona. V Monakovem je red že popolnoma vzpostavljen. Ministri se se nahajajo v Bambergu. Zastopniki neodvisnih socialistov in bavarskih večincev so na seji v Kemplenu položili temelje za skupno delovanje obeh strank.

Vladno četo zasedle Lipsio.

CURIH, 12. V nedeljo so vladne čete zasedle Lipsio brez bojev.

IZ NEMŠKE AVSTRIJE.

Predaristi za združeno s Svico.

BASEL, 12. Iz Bregenza javljajo: Na »referendum« (glasovanju) o vprašanju, ali naj narodna vlada predaristi prične pogajanja z Berno glede združenja dežele s Svico, je bilo — kolikor je rezultatov znano doslej — 20 glasov proti in 180 za.

IZ OGRSKE.

Protirevolucionarji aretirani ob avstrijski mejl.

CURIH, 12. Poročajo z Dunaja: »Arbeiter Zeitung« piše podrobno o aretiranju neke skupine ogrskih častnikov ob avstrijski mejl. Okoli 50 ogrskih častnikov so pred kratkim aretirali blizu Brucka. Obnašanje in število čudne skupine je vzbudilo sum avstrijske straže, ki je prosila za navodila na Dunaju. Dunajska vlada je ukazala aretiranje in razorožitev uniformiranih častnikov. Med aretiranimi častniki se nahajajo: grof Pallavicini, grof Örgy, 3 grofovi Zichy, prvi svetnik ogrske policije, Kolanitz in druge ogrske aristokratske osebnosti. Skupina je baje nameravala oditi na ogrsko ozemlje, da se postavi na čelo proti revolucionarnemu gibanju.

Bojišniška pomoč Ogrski.

CURIH, 12. Položaj v Budimpešti ni še jasen. Rumunska ofenziva proti mestu se je ustavila 10. t. m. vsled nekega nesporazumljenja med rumunskimi in srbskim povojstvom. Srbske čete niso hotelo prekrčiti demarkacijske črte, ker se niso hoteli žrtvovati za tuje interese. Naloga rumunskih čet je postala tako zelo težavna, ker niso moge več računati niti na pomoč čehoslovških čet. Z druge strani pa prvi neko uradno rumunsko poročilo, da so se rumunske čete ustavile 3. majnika na desnem bregu reke Tise, ker jim je ogrska bojišniška vlada pomešila premirje. Po petdnevem brezkrvnem razpravljanju so se zavezniki prepirali, da je bila prošnja za premirje samo pretežva bojišniške vlade, ki je hotela dati časa rumunskim vojakom, da se vržejo nad Rumune. In res! Rumuni so bili pred 4 dnevi čisto popolnoma na Dunajstru. Breda Khun je smatral, da je prišel čas, ko lahko odkloni zavezniške predloge in si pridrži možnost za nove izdatke. Vsled tega je dobila rumunska vojska dne 7. majnika povelja da nadaljuje svoj pohod proti Budimpešti. Iz Odese javljajo o ustanovitvi besa-rabske »provizorične delavske in kmečke vlade«. Ta vlada je izdala v imenu revolucionarnih delavcev in kmetov, v imenu revolucionarne besa-rabske rdeče vojske proglas, v katerem se proglasa edino zakonito avtoriteto, oznanja Besarabijo kot »socialistično, sovjetsko in federativno republiko«, strogoljavila rumunsko vlado, ukazuje aretiranje vseh zastopnikov rumunske vlade, določa, da se zemlja razdeli med kmete in delavce in proglasa banke, trgovce, delavnice in trgovska podjetja za državno last. — Besarabija je torej konstituirana — vsaj po enakem nazivu — enako z Ukrajino. Zdi se, da se na ta način edinstveno načrt nove velike Rusije na federativnem temelju.

IZ BOLGARSKE.

Zakaj Italijanske čete zapuščajo Bolgarsko.

»Resto del Carlino« prinaša poročilo svojega poročevalca iz Pariza: »Potrjem vam vest, da naša vlada jemlje Italijanske čete iz Bolgarskega, da jih uporabi za zasedbo Konie in Rodosta. Bolgarska se tako prepušča popolnoma francoskosrbskim četam, ki izkoriščajo odsotnost priči, da se z ene strani lahko mašujejo, a z druge strani, da nas gospodarski popolnoma iztisnejo. Ponavljamo na ta način enako politiko, čije škodljive plodove smo brali na Ogrskem.«

Bojišniško gibanje.

PARIZ, 12. Brzojav iz Beograda pravi, da je glasom izpovedi beguncev iz Bolgarske v Kisten-dilu izbruhnulo gibanje bojišniškega značaja.

IZ ITALIJE.

Taksa na dovoljenja za izvoz iz Italije odpravljena. RIM, 12. Ministrstvo za finance objavlja: Z dnem 13. t. m. se odpravlja taksa za vladna dovoljenja za izvoz blaga iz kraljestva.

Diplomatski kovčeg zletel proti Skandinaviji.

PARIZ, 12. Danski poročnik Paul Kraus, ki je imel seboj kakor potnika francoskega poročnika Sabourta, je odšel z aerodroma v Villacoublay z vojaškim zrakoplovom, v katerem se je nahajala diplomatska skrinjica z mirovno pogodbo, določeno za skandinavsko vlado. Malo minut za odhodom je vojaška oblast poslala nujno povelje, da se odloži odhod, ker da letalci nimajo dovoljenja da preletijo dansko ozemlje. — Današnji brzojav pa naznanja, da so letalci srečno prispeli v Kopenhagen. Prileteli so brez pristajanja na Skandinavsko v 9. urah čez Anverso, helgolandsko Bajo in Jutland.

Njihov mir....!

Milanski »Secolo« priobčuje naslednja zanimiva in karakteristična izjava:

Mir, ki ga pripravljajo v Versaillesu, ni naš mir: tisti, kakor smo si ga vedno mislili, se ga nadejali, in dosego katerega smo preko stranskega mučeništva narodov — žrtvujoč svoj najdražji ideal v domnevi, da bo to zadnja in najzadnejša žrtev — postali branitelji in povsedeševalci vojne: za osvoboditev in odrešitev narodov, za vzpostavlo tistih najvišjih moralnih vrednosti, ki so jih hoteli izvalci te neizmerne tragedije poteptati, uničiti, izbrisati iz vesti družbe.

Ni to pravičen in trajen mir, o katerem so sanjali tisoči mladičev, ki so v tem požaru žrtvovali svoje cvetoče življenje... Ni to zdrav mir, ker osvobojen od vsake kali prokletstva, marveč je to zastrupljen mir osvete in sovra-

štva. Ni to nov mir, sestavljen od široke in jasne predčbe obnove sveta, po najtrši izkušnji, marveč je to mir, izobličen v zlogu starih kancelarij, prežet od duha bivših kongresov vladarjev in diplomatov, ponavljajoč stare pogreške, obnovljajoč požrešnosti, ki so iz vsakega miru napravljale le premirje — nemirno, sumljivo, mučilno. Ni to odkrit, človeški mir, ki vzbuja zaupanje, ki bi dal počitka razburjenemu duhu sveta, ampak vzemirijlv, oduren mir vzbuja strah pred jutrnjim dnem.

Nadaljevalje pravi milanski list, da si ne prikriva velikanskih težav in zaprek, ki se postavljajo na pot. Pretežavni, zapleteni so bili politični, etični, verski, narodni, vojaški, gospodarski in finančni problemi, ki se morajo rešiti; pretežavne in nujne potrebe, stremeljenja, želje in preveliki — povejmo odkrito — apetiti, ki naj bi jim zadostili. Dežele zmagovalke, ali, bolje rečeno: tisti politični sloji, tisti takozvani gospodovalni razredi, ki imajo še zastopni dežel-zmagovalk, in ki še morejo izražati javno mnenje, se kažejo v hipu le piclo opremljeni z iskrenim duhom sprave, malo ali nič pripravljeni za pravične transakcije. Vsaka koncesija se jim zdi krivična, nezgodna žrtev, zahtevana od zlohotnih drugih. Teška naloga je poverjena možem na konferenci v Parizu. Ne bi bilo pošteno, če bi hoteli taji ti. Vendar pa ne moremo miru, ki ga hočejo naložiti premaganemu sovražniku, smatrati za resen poizkus, da bi se čim najbolj približali idealnemu cilju.

Te dni vidimo, kako je vse italijansko časopisje v boju proti pogodi preliminarjev miru, izročeni nemški delegaciji. Kritika je najostrejša in najsilnejša. Obsodba najabsolutnejše in najenergičnejše v imenu užljane pravice, pogažene svobode, preziranega narodnega prava! Dočim smo mi — pravi nadalje — verovali v »demokratsko vojno«, ker smo se nadejali, da pridemo do demokratskega miru, pa so oni drugi zatajili demokratsko vojno, to pa prav zato, ker niso hoteli priti do demokratskega miru. Vojna ni bila za nje — četudi niso imeli poguma, da bi odkrito govorili — nič drugega, nego velikanska trgovinska spekulacija, ki naj da — pa naj stane, kar hoče — največje dobičke. Kdo naj plača in kako — kaj so se oni menili za to?

In zakaj drugi tako tožijo in kriče? Le zato, ker se igra vrši brez njih! Ni to iskren upor od krivice užljane duše, ampak samo srd, ker nimajo deleža, ki prihaja od krivice. Vse to je razumljivo, ali treba imeti poguma, da se krinka strže in da bo viden obraz, kakršen je. Nacionalisti, imperijalisti, odkriti ali zakrinkani, morajo priznati, da je to njihov mir! In če so sadovi za nas le pičli in grenki, naj zavejo na odgovor tiste moči, tiste svoje malike, ki niso imeli ne duše, ne srca, ne razuma, da bi se povzpeli do tiste misije, ki jo je Giuseppe Mazzini prisodil Italiji v velikem zboru narodov, tiste moči, ki niso imeli tudi zadostne sposobnosti, ne moči, in tudi ne zvitosti, da bi se bili znali uveljaviti na delitvi plena. Naj le protestujejo glasno in naj izjavijo, da so prevarjeni in izdani! Pravico imajo do tega. Ali puščajo naj na miru ideje, načela, stremeljenja, ideale, o katerih kažejo močje na konferenci, da jih ne razumejo. V njihovih ustih zvone neodkritosrdno. Ko smo mi protestirali — ugotovila »Secolo« — proti rešitvi Saarskega problema, nasprotujoči vsakemu načelu pravičnosti — kdo od njih se je odzval? Zakaj niso zahtevali od svojih mož, ki jih zastopajo v Parizu, da naj ne bodo so krivci na krivici? Francija in Anglija ste se bolj brigali za svoje posebne sebične interese, nego za razloge mednarodne pravičnosti in pravice. Ali, je-li kdo nastopil proti tem tendencam, dokler je bilo na de ležala na dobičku? Seveda: če bi se bila ta nada uresničila, kje bi bilo bolj uverjenih slaviteljev, nego bi bili ti današnji rusitelji? Ali tudi danes, vkljub vsem njihovim hrupnim protestom, je mir Versailles — njihov mir!

Za kuka'ko vprašanje.

Kaos narodov, narodnosti, vere, mešanice gospodarskih, političnih in vseh drugih interesov: to je v malem — Kavkaz.

Trdijo, da je balkansko vprašanje nerešeno, ker da na njem nikdo ne ve, kaj je njegovega, in kaj tujeja. In iz tega da izvirajo vedno novi konflikti. Toda vse to velja še v večji meri za Kavkaz.

Z zemljepisnim imenom Kavkaz se označajo pokrajine med Crnim in Kaspijskim morjem, ki tvorijo prehod iz Evrope v Azijo. A navadno se jih prišteva k Aziji. Prebivalstvo je prava zmes

je izgubila skoro vsaka sled njihove države. Radi svojega kršćanstva so trpeli najhujša pregonjanja do — današnjih časov.

Gruzini pa so začeli barantati in sklepati kompromise s osvoboditelji; poedini njihovi vladarji so celo prestopili k turški veri. Tako tudi nekateri njihova plemena. Zato so vsikdar ohranili neko bomo samostalnost, da si jih tudi ta ni mogla varovati pred osvoboditelji, ki so jim od časa do časa grabili in pustošili zemljo. V tistih časih so se tam v nekatere kraje namestila tatarska plemena.

Pod turškim jarmom so ječale te dežele do pred sto let, ko so padle pod Rusijo. Ta dogodek je bil zanje početek nove dobe, ker jih je Rusija odtrgala od Azije in turških primitivnih razmer ter odprla pot na sever in zapad. Ob prihodu Turkov je izgubila stara visoka kultura. Turki niso donesli nove, in posledica je bila, da je bila kulturna stopnja zelo nizka. Rusi pa so s svojo vojsko in svojo upravo prinesli tudi svoje šole in kulturo. Ta kultura je bila tako jaka, da je sedaj vsa inteligenca v teh krajih vzgojena v čisto ruskem duhu in da celo slabo govori svoj materni jezik. Glavne mesto Zakavkazja je vnanji značaj čisto ruski. Le mase so se mogle odtegniti rusifikaciji in ohraniti svojo narodna obilježja.

Najkrepkeji so se pokazali v narodnem pogledu Armenci. Čeprav ruski vzgojeni, so vendar vedno ostali Armenci, dočim so Gruzini ostali popolnoma brez inteligence, ker se jim je ta zila v rusko. Najmanj je rusifikacija zadela Tatare, ker so ostali na isti nizki stopnji kulture, na kateri so bili v srednjem veku. Zadovoljevali so se s primitivnimi verskimi šolami, tako, da se jih moderna kultura skoro dotaknila ni.

Ruska metoda kolonizacije je bila nekaj posebnega. Ni tu nemške brezobzirnosti in nasilnega raznarodovanja. Marveč gre prizadevanje za to, da se kolonija čim močnejše veže z deželo-materjo z željo, da prva postane drugi enakopraven sestaven del ter da se čim prej izgledajo vsa navskrižja. Rusija se je mnogo brigala, da se te dežele gospodarski povzdignejo. Zakavkazje se je pod rusko upravo gospodarski čvrsto razvijalo.

Ko je začela ta svetovna vojna je bilo intelektualno obilježje Zakavkazja čisto rusko. Vse, kar je bilo inteligentnega, je govorilo in mislilo samo ruski. V lokalnih jezikih je izhajalo le nekaj slabih listov in izhajala je letno le kaka deseterica knjižice. Gruzini so dali Rusom številno uradnikov in častnikov, Armenci mnogo dobrih trgovcev, dočim so Tatare ostali doma. Ljubezni je bilo med vsemi temi jaki malo. Gruzini so mrzili Armence, ker so bili ti sposobnejši in žilavejši narod, Armeni in Tatare so se klali med seboj. Tekom stoletij so eni toliko zagrešili drugi proti drugim, da nikdar ni ostajalo brez maščevanja za to, kar so jim drugi storili slabega. In to gre dalje kot brezkraven perpetuum mobile.

S svetovno vojno so se Tatare še bolj zavlekli v svoj srednji vek in iz njihovega globokega spanja jih ni mogla prebuditi niti po Viljemu uprizorjena, po apostolskem veličanstvu blagoslovljena in po padisahu proglašena panislamska »sveta« vojna proti — krščanom! Gruzini so se še bolj prepustili svoji indolenci. Edino med Armenci se je pojavil nov duh in se je razmahnilo močno gibanje za svobodo tiste polovice armenskega naroda, ki je ječala pod Turčijo.

Carški Rusiji je prišlo to gibanje v pravi čas. Podpirala se je in Nikolaj Nikolajevič je slovesno proglasil, da se ruska vojska bori za osvoboditev in ustanovitev Velike Armenije. Ruski vojski je res uspelo, da je osvojila skoraj vso Armenijo od Turkov in Armenci so že videli, kako se jim začenjajo uresničevati njih narodni ideali. Iz osvobojenih krajev se je prišlo mnogo Armencev v rusko vojsko in tako so se skupno s to poslednjo borili proti Turkom močni oddelki, sestavljeni iz turških Armencev.

Ali Armenija je bila vendar še daleč od osvoboditve, ker prišla je — ruska revolucija! In usodno vprašanje za njih je: kako usodo jim prikrži pariška konferenca?

Domače vesti.

† Monsig. Ante Kalac. Iz Pazina nam javljajo 13. o. m.: Munjevitom se brzinom razširila po Pazinu žalostna vest, da je danes, 4. sata u jutro, naš obljubljeni prost-župnik Monsignor Ante Kalac, udaren srčano bolešću, iznenada ispušio Bogu svoju plemenitu i mučeničku dušu! Zabeleženo je da dva srca čuvši ovu crnu vijest. Videli smo jučer u večer časnog starinu. Radio je do zadnjeg hipa svojega života. Tjelesne sile bile su mu u istinu smalaksale: tužio nam se pred četiri dane, da se čuti iznemoglim; ipak mu je duh bio uvijek vedar, vjera u Boga i u dobitni poverenog mu stada uvijek nepokolebljiva. — Ante Kalac rodio se u selu Zverini, u Pazinskom polju, dne 27. 12. 1849. Godine 1875. prikazao je u Pazinu Svevišnji piva sv. mlu, te ostao ovdje duhovnim pomoćnikom do godine 1882. Godine 1883. bio je ustoličen župnikom-dekanom u Buzetu. Godine 1907. postao je župnikom-dekanom i proštom u Pazinu, gdje je za danas zastupao neumoljiva smrt. Mogla bi se čitava knjiga napisati o blagospolnosti, ali nam prostor lista a i druge prilike za sada ne dozvoljavaju. Mons. Ante Kalac bio je muž svestrane zabrinutosti. Književnost je bila njegovo najmilije zanimanje. Osebito je pomno proučavao hrvatsko-slovensku, njemačku i talijansku književnost. Neko nutarnje gaudium k pjesništvu čulo je od rane mladosti. Kao djak u Trstu pjevao je u slovenskom jeziku. Živo je suradivao u slovenskom beletističkom listu »Zvonu«, koje je u ono doba izlazilo u Beču. Nastavio je slovenskim pjevanjem u goričkomu slemištu. Godine 1874. ispisao je prvu pjesmu u hrvatskom jeziku »Mlada Istrijanka« koja je izšla u tadašnjoj tršćanskoj »Našoj Slozi«. Kad je negdje godine 1876. u Pazinu ispisao »Istransku zibanku«, doznao je iz pouzdana vrela, da je veliki biskup Dobrila propisao od miline, a to ga je onda potaklo da je napisao mnoštvo drugih pjesama. Kalac je preveo Schillerovo »Zvonu«, Rapicijevu Istru iz latinskoga originala, koja broji do blizu 500 stihova, zatim Vergilijevu Eklone i Georgikon. Bavio se mnogo staroslavenskim jezikom te je bio u dopisivanju s mnogim učenjacima. Glasovite su njegove pjesme »Istarska himna«, »Istarska korčulanka«, oda »Bogu« itd. Mnoge Kalčeve pjesme nose pseudonim »Nadan Zorine«. Kalac je napisao i više pripovijesti, kao »Pop Marko«, »Zdrži Josip Rastvor«, »Nastava je i život sv. Cirila i Metod« za koje njegove su radnje izšle u spon-

utom »Zvonu« 2. u bivšim puljskim listovima »Naša Sloza« i »Prosvjeta«, u sarajevskoj »Vrhbosni«, u dubrovačkoj »Crvenoj Hrvatskoj« itd. Mons. Kalac je uredio Dobračinu spomen-knjigu, prigodom stogodišnjice rođenja velikog biskupa. Bilo bi dobro sakupiti u jednu knjigu barem glavne njegove hrvatsko-slovenske pjesme i druga djela te opširnije pisati o njegovom životu i radu. Sto pak da rečemo o njegovom značaju, o njegovoj čudli! Ta teško je bilo nati skromnijeg čovjeka od Kalca. Bio je muž plemenite duše, pošten, od glave do pete, uzor kršćanskog milosrdja, a sam dobar Bog znao, koliko je on čita pružao siromaku pomoćnicu desnu ruku, za čije djelo nije nikada znala lijevica. — Sprovod smrtnih ostataka milog pokojnika obaviti će se dne 15. 5. u osam sati u jutro.

Važno za posebnosti knjižice avstrijske poštne hranilnice. Vred do govora med odborom u varstvo interesov prebivalstva na okupiranih ozemljih in poštno hranilnico na Dunaju se prične v kratkem akcija, vsled katere bo omogočeno vsakomur, da dvigne svoj, v poštne hranilnici naložen denar. Ta akcija se omeji za sedaj na shranjene gotovine in vrednostne papirje. V teku pa so tudi priprave v določitev modalitet za dvigovanje saldo od čekovnih računov. Kolikor smo obveščeni, ne bo treba posebnostim hranilnih knjižic nič drugega, nego da jih predložijo bližnjemu poštnemu uradu za odpočetje, podpisano od njih, in eventualno z določnim geslom. Posebnosti knjižice o vrednostnih papirjih pa dobe istotako od poštne urada navadne obrazce (formulare), ki so jih rabili poprej. Ko bodo knjižice zbrane, se odpočeti za vso varnostno centralno odboru na Dunaju, ki poskrbi dvigovanje denarja in v zvezi vrednostne papirje v pohranu, da jih potem odpočeti določnim posebnostim. Tisti, ki se hočejo poslužiti akcije odbora za dvigovanje njihovih vlog, dobe v kratkem podrobna navodila pomen posebnega proglasa. Tiste osebe, ki so svojočasno izročile svoje knjižice o vlogah in vrednostnih papirjih kr. gubernatoratu s prošnjo, naj izposluje likvidacijo morelo rešene knjižice dobiti pri podružnem uradu odbora, ulica Montfort 6 III. nadst. Dalje poročamo še, da je guverner Juliske Benije izposloval od ministrstva, da je vsem pripadnikom okupiranih ozemelj, posebnostim knjižice poštne hranilnice, zagotovljena pravica do izmenjave v lire po 40 od sto, čim bodo dotični zneski likvidirani od poštne hranilnice na Dunaju.

Draginja naraščati. Prejeli smo: To je poglavje, ki bi se ga morali lotiti policajni čimhitelji. Obilisti in časopisi. Kakor v zasnehi nam reče nasproti še danes z mestnih zidov plakati, da se povodom izmenjave valute ne smejo višati cene nobenemu predmetu. Ostati mora razmerje K 1: L 640.

Vemo in občutimo vsi. Kako se strinja z dekretom od 7. 4. dejstvo, da kg salate stane 2 L, dočim je stala nedavno K 180 — do 2 K Pomaranča sedaj 30—50 stot., nedavno pa 2—3 eno krono! Voznine na tramwayu so tudi povisale. Tako vse vprek: ali greš k branjevcu, ali k brivcu, ali v elegantno trgovino. In to gre v neskončnost. Civilni komisar je odredil zaprežiti nekih trgovin, gostiln in kavarn. Dvomimo pa, da je s tem kaj pomagano splešnosti. Kdor nima dovolj denarja, ne gre n. pr. v kavarno New York koncert. Če gre k »Loveru«, naj ne zaide v »Ferdinandum«! V Barkovliah je več gostiln, čemu pa bi šel ravno v »Kondor«, kjer se splešnost tišči v mirnem času ni mogla ustavljati. Drugače pa je z nezlogibnimi dnevnimi potrebščinami, ki jih moramo nabavljati! Delavci dobivajo tokle kr. kolikor so dobivali poprej kroni. Meni je n. pr. gospodar iz posebne naklonjenosti povisil plačo za okrog 30%. Vendar ne zadostuje, ker grede cene tako kvišku, da bomo morali za potrebščine ekoro plačati toliko kr., kolikor smo poprej kroni! Več pa n. pr. jaz tudi ne morem zahtevati od svojega gospodarja, ko on ne sme višati cen! In vendar bodo morale oblasti kaj izdatnega ukreniti, proti tej kalamiteti, da ne zadobi katastrofalnih oblik. Ni glavnino, kako drago je po gostilnah in kavarnah; vžiganje za splešnost odločno vprašanje so cene nezlogibnih vsakdanjih potrebščin na trgu. — Gostilniški namočene.

Obsežnost raznih »mirov«. Izvadki oficijelnih agencij ne dajajo niti slutiti vse ogromne obsežnosti mirovne pogodbe, izročene nemškimi delegatami v Versailles. Pogodba obsega 440 členov. A stela bi jih še več, če enkrat toliko, če ne bi bilo k vsakemu poglavju, skoro vsakemu členu, priležnih prikladih pojasnjevalnih prilog. Sedaj pa pomislimo, da je famozna pariška pogodba od 30. marca 1856 stela samo 24 členov, frankobrodsko mirovna pogodba celo samo 18, berlinska 64. Zaključek dunajskega kongresa, ki kaže analogijo s sedanostjo v tem, da je izpremenil ves svetovni zemljevid, je despetel le do 121 členov, a nadkrilila ga je pogodba v Algeirasu, ki je dospela do 123 členov. Sedanja pogodba je sestavljena na angleškem in francoskem jeziku in ti dve besedili ste avtentični.

Vlak z begunci je prispel z Dunaja večeraj ob 8 zvečer. Begunce in bivše vojake so odpeljali v lezaret pri Sv. Jerneja v kontamacijo. Vlak edine v kratkem z jurcoslovanskimi in drugimi bolniimi volaki čez Ljubljano na Dunaj.

Razpis natečaja. Do zadnjega julija 1919 je odprt natečaj za stalno zdravniško mesto za medanski zdravniški konsorcij, Biliano, del Dolenj in Kobano, z biljanskim glavnim konsorcijem (sedež Dobrovo). Plača je določena na 4000 lir letno samo za zdravilne siromakov, ter še 1000 lir odškodnine za konja in 500 lir za čim sanitetnega uradnika. Prosilci morajo predložiti naslednja izkazila: 1. Izkazilo v italijanski narodnosti, ali pripadnosti v Jul. Beniciji; 2. Kazensko izkazilo z datumom, ne prejšnjim, kakor 6 mesecev pred razpisom natečaja; 3. Diplom medicine in kirurgičnega doktorata; 4. Izkazilo o fizičnem ustroju in primerni starosti. Prošnje naj se naslove na biljansko občino v omenjenem roku. Imeli bodo prednost tisti, ki so zmogli slovensčine. — Zupan glavne konsorsijske občine: Jakin.

Orkester Glasbene Matice (godala in pihala) ima valjo v soboto, 17. t. m., ob 7 in pol zvečer v prostorih »Glasbene Matice«. Sprejemajo se nadalje vsa pihala in tolkala. Posebno prosim, da se javijo obolst, fagotist, timpanist, tromba, klarinet. — Dirigent prof. Topić.

Organizacija oskrbnih vojaških sirot v Trstu. Odbor slovenskega oddelka gorimenovane organizacije naznanja, da se vrši v soboto, dne 17. majnika t. l. ob 5 pop. občni zbor in sicer v društvenih prostorih ul. Sanit. št. 24 II. K obilni udeležbi so vabljivi vsi člani, zlasti pa oskrbnice vojaških sirot. — Očbor.

V kraljevstvu pačkov. Danes se igralo torej tretjič v letošnji sezoni ti srečni pački, ki vzbujajo v našem naraščaju toliko zanimanja in veselja. Mi odrasli pa uživamo zraven še presrečno zabavo, če poslušamo komentarje teh mladih ljudi. Predstava se prične točno ob 6 ob istih cenah kakor pri prejšnjih dveh predstavah.

Meso za bolnike se bo prodajalo, proti zdravniškemu spravevalu, v sredo, četrtek in petek v naslednjih prodajalnah: Furlani, P. Squero vecchio 2, Polacco, Carducci 26, Del. zadruge, Settefontane 6, Stanislawsky, S. Spiridione 10, Skarlavai, Giulia 56, Loy, Benvenuto Cellini 2.

Zenska podružnica CMD. Mladina priredi v četrtek, 15. majnika 1919 ob 8 zvečer v veliki dvorani Narodnega doma svoj prvi Glasbeno-dramatični večer s sledečim sporedom: 1. O. Zupančič: Pesem mladine, deklamira Svoboda Cok. 2. F. Ferjančič: Sijaj, sijaj solnce.... zbor. 3. a) Harold Henry: Kavatina, b) Barison: Mazurka, c) Brahms: Ogrski ples, sologosi, izvaja F. Ouhic spremlja G. V. Cermelj. 4. D. Kette: Planec, dekl. Rado Gombac. 5. P. Hugolin Sattner: Pogled v nedolžno oko, četverošep, izvaja V. Ferluga, M. Šerli, B. Slavik, S. Tusulin. 6. J. Stritar: Orest, monolog izvaja S. Šerli. 7. F. Albrecht: Na križišču ulic, recit. V. Ferluga. 8. A. Hajdrih: Poč. oknom, zbor. 9. Uroš: Ob zahajajočem soncu, dram. prizor. 10. a) O. Dew: Vzdih (Zupančič), b) R. Savin: Poroka (Aškerc), solospava, poje Mirke Šerli, spremlja gđ. J. R. 11. Haydn: VI. kvartet a) Menuetto, b) Finale - Allegro con brio, izvaja gđ. Guček, Ivančik, Rupeli, Kranjc. 12. S. Šerli: Mati — dram. prizor, izvaja avtor in gđ. J. R. Zbor vodi Rado Ruski. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne in kulturne namene, se nadejamo obilne udeležbe od strani trž. slovenskega občinstva. — Vstopnice so v predprodaji pri blaginjski v veži Narodnega doma vsak dan od 9—12 zj. in od 3—6 pop., na dan predstave pa še eno uro pred uprizoritvijo. Ostanje navadne gledališke cene.

Opozorjam občinske pravizorične podučitelje in podučiteljice, da se bo večeraj napovedani sestanki vršili v soboto, dne 17. t. m. ob 5 popokine v šoli na Aqueductu. — Predsednik.

Odbor Glasbene Matice ima sejo danes ob 7 zvečer.

Prisrčno pozdrave pošilja iz Maribora, vrnivši se iz ruskega ujetništva, vsem prijateljem in znancem Vekoslav Martelanc iz Barkoveli.

Odbor podružnice družbe sv. C. in M. za šentvidsko okrožje bo imel v petek zvečer ob 8 važne sejo v navadnih prostorih. Naj pridejo vsi odbor-niki!

Ribiški trg bo, do nadaljnjih določeb, odprt za obištnstvo od 7—12 in pol in od 3 in pol do 7 in pol.

Razdeljevanje kuriva koks na rdeče izkaznice prodaja 14. t. m., 20 kg po 16 kr. stotnik kg. — Novo mesto: 2022—2250 (37) Geppa 10. — Sv. Jakob: 3651—3900 (29) Rigutti 11. 3901—4020 (29) Giuliani 21. 4021—4150 (29) Giuliani 12. 4151—4300 (29) S. Marco 16. — Sladko kurivo na rdeče izkaznice prodaja 14. t. m. 10 kg po 52 kr. stot. kg. — Novo mesto: 1301—1520 (37) Valdirivo 7. 1521—2021 (37) S. Anastasio 9. — Staro mesto: 2001—2100 (31) Capitelli 14. — Stara mlina 4701—4850 (36) Madonina 39. — Sv. Jakob: 3551—3650 (29) Rigutti 11. Sladko kurivo proizhaja od zaplenitve radi višanja cene.

Promet v tržaški luki. Pripluli so: »S. Marco«, »Malvine« in »Sarajevo« iz Benetk; odpluli so: »B. Bruck« in »Ibaria« v Benetke, »Tabore« in »Marianne« v Gibraltar in »Ciprio« v Liverpool.

Epileptičen napad. Ivana Luchnisa, starega 27 let, je spopal večeraj na pomolu »Audace« epileptični napad. Pri padcu je revček dobil razne poškodbe po obrazu. Peljali so ga v mestno bolnišnico.

Na delu. Andrej Primožič, je večeraj pri delu in se zelo poškodoval. Peljali so ga v bolnišnico.

Borzna poročila.

Trst, dne 13. majnika 1919.

Stanje borze nespremenjeno. Realizacije so bile z lahkoto absorbirane.

Tendence negotova.

Tečaji:

Cosulich (Austroamericana)	750—	775
Dalmatia (Parobr. dr.)	320—	350
Gerolimich	1800—	1900
Lloyd	1200—	1300
Lussino	1800—	1900
Martinovich	560—	590
Navigazione Libera Trieste	1825—	1900
Oceanica	570—	600
Premuda	700—	750
Triepovich	650—	680
Azienda Generali	16850—	17150
Riunione Adriatica	3400—	3500
Ampela	460—	500
Cement Dalmatia	300—	340
Cement Spalato	390—	400
Krka	360—	380
Ladpedelnica v Tržiku (Cantiere Monfalcone)	350—	380
Tržaški Tramway	230—	250

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, prežalostno vest, da je naša draga mati

Tereza vdova Martinuzzi

rojena Blakar

v starosti 65 let, previdena s sv. zakramenti, večeraj zvečer, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb dogoj pokojnice se vrši jutri, v sredo, 14. t. m., ob 3 pop. iz hiše žalosti Carbola zgor. 16. TRST, 13. majnika 1919.

Ivan, sin. Marija, hči. Frančiška roj. Babuder, sinaha. Ema, Valerija, Edvard, Frančiška, vnuki.

Veliko pogrebno podjetje Capellan.

MALI OGLASI

so računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina 1 l. — Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina 1 l. —

GOSPODIČNA povčuje srpsko-hrvatski. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 3660

MLADENIC, premožen, želi znanja v svrhu ženitve z gospodično, ki ima kakšno industrijo ali premoženje. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 3661

PROTI vodnim garjam (krastam), se dobi izvrstno sredstvo v mirodnicih Romenia. Farneto 7. 3659

DEKRETI za prodajo vina ali gostilno v spodnji okolici se sprejme ali kupi. Ponudbe na ins. odd. Edinosti pod »Dekrete«. 3662

SENO prve vrste po 26 L q se dobi v ul. Raffinieria 7 (ne zamenjat z bivšim skladiščem »Stefano« št. 2.) 3656

PRODAM voz z vzmeti v popolnoma dobrem stanju po nizki ceni. Vipava 65, Petrič 3658

URADNIKA sprejme v službo denarni zavod. Informacije: Torre bianca 19, I. 3657

OBICAJNA PLESNA VAJA se vrši danes, v sredo, v spodnji dvorani Nar. doma. Začetek ob 8 zvečer. — Voditelj. 3663

GOSTILNO kupim ali vzamem v najem v mestu ali okolici. Parovel, Boljunc pri Trstu. 3649

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

Kovaška delavnica
Andrej Purič, Trst, ul. Med'a 6

Prevzema vsako de'o kovaške stroke. Ima na prodaj več štedilnikov. Prevzema naroče po meri. — Pr poroča se slav. občinst-u.

Vino po L 2 liter. — Kis po L 1.20 l ter. — Žganje, konjak, rum, janeževce 50 stop. po L 8 liter. Špirt po L 15 liter
prodaja
Tvrda APOLLONIO, Trst, ul. Gafferi št. 10.

ZOBOTEHNIŠKI ATELJE
ARTURO COEN in VITTORIO TRAMARINI
zobotehnika v Trstu, ul. S. Giovanni št. 14, I. nadst. Ordinirata od 9-1 in 3-6 pop.

!! ZA BIRMO !!
Velika izbira vsakovrstnih zlatih in srebrnih daril.
Alojzij Poch, Trst, Trg G. Garibaldi št. 3
(prej trg Bar.era vecchia.)

Fotografični atelje Daguerre
Trst, Corso št. 39.
Razglednice v platini, spec. albeta, slike v barvah, fotostilzi, Gabarit, vrti, povečanja, in produkcije vsakevrste. Enar. razsvetljava.

Obiskujte dob o preskrbljeno trgovino
MANUFAKTURNEGA BLAGA
tvrdke G. N. Ravalico v Trstu, ul. Vincenco Belini 13 (alag cerkve sv. Antuna novega)
Vsak dan novi prihodi.

Javen ples

na Stapu pri Vipavi priredi 25. majnika špijska mladina na travniku g. F. Mailka »v m'lnu«. — Svira godba iz Prvačine. K obilni udeležbi vabi MLADINA.

Dr. FRANZUTTI
ZOBODRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini 17, vogal ul. delle Poste. — Izdiranje zobov brez bolečin: PLOMBIRANJA. — UMETNI ZOBJE.

ZLATARNICA G. PINO, TRST
se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. ZIMOVITZ & Figli.)
Velika izbira srebrnih in zlatih ul. uharev, vertice itd.

D. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Krezhoestno izdiranje zob, plombaranje in umetni zobje.

Pomladanski javen PLES
pod košatimi lipami prirede 18. majnika mladenci v Sepuljah pri Tomaju. Vljudno vabimo k obilni udeležbi.

Odvetnik dr. Peter Medvešek v Gorici
naznanj
da je preselil svojo odvetniško pisarno
na Corso Giuseppe Verdi 27, I. n. (v bližini ljudskega vrta)

Velika zaloga vina
GUGLIELMO WEISS, Trst, ul. Valdirivo 23. Tel. 29-78.
Izvrstno belo in črno vino dalmatinsko in italijansko.
Italijansko po L 2.40 in več. — Dalmatinsko po L 2.40 in več.
Samo na debelo. Samo na debelo.

Kisova kiseline
v velik'h in navadnih steklenicah se prodaja v skladišču
RUGGERO GAMBEL — Trst
ul. Pier Luigi da Palestrina 2
vogal ul. Coroneo. — Telefon 24—03.

UMETNI ZOBJE
z in brez željstij, zlate krone in tudi obrobki
VILJEMTUSCHER konstojtrani ZOBOTEHNIK
TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II.
Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

JADRANSKA BANKA
Dela. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,000.000
Centrala: TRST
Via Cassa di Risparmio 5 — Via S. Nicolò 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opotija, Split, Šibenik, Zadar. Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v b'čno stroko spadajoče posle.
Sprejema vloge v Lirah
na hranilne knjižice proti 3 1/2% letnim obistim v bancog-ro-prometu proti 3% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.
Daje v najem varnostne prazila (Salus depositis).
Blagaja posluje od 9 do 13.

VINA
črna in bela
raznih stopinj po konkurenčnih cenah prodaja trdka
ENRICO MARAN
ulica Fabio Filzi (Vienna 4).
Telefon 23-80. Telefon 23-80
Odprava z lasinimi potočami in provoci.

Umetni zobje!
Zobotehniški ambulatorij
Opčine št. 378, I. n.
v hiši lekarne
Odprto od 9 do 1 in od 2 do 5

Dne 15. maja t. l.
se izselimo iz dosedanjih prostorov, zato prodamo vso obstoječo zalogo
angleškega blaga
za moške obleke in drugo po znižanih cenah.
BOHINEC & C., Trst
ul. Ponterosso št. 8, vogal ul. Nuova

Odvetnik dr. Peter Medvešek v Gorici
naznanj
da je preselil svojo odvetniško pisarno
na Corso Giuseppe Verdi 27, I. n. (v bližini ljudskega vrta)

Velika zaloga vina
GUGLIELMO WEISS, Trst, ul. Valdirivo 23. Tel. 29-78.
Izvrstno belo in črno vino dalmatinsko in italijansko.
Italijansko po L 2.40 in več. — Dalmatinsko po L 2.40 in več.
Samo na debelo. Samo na debelo.